

Predslov

Priatel'ia modelári,

dnes , v 21. storočí sa na inej spoločenskej platforme darí udržať s rôznymi prekážkami polytechnické umenie slovenských modelárov. V novovytvorenom združení leteckých a raketových modelárov LERMAS o.z. sa už pri jeho zakladaní kládlo na otázku poistnej ochrany viac priestoru, ako je obvyklé. Otázka poistnej ochrany je s výhľadom do budúcnosti veľmi aktuálna. Vychádza z poznatkov minulosti, potrieb a úloh slovenskej spoločnosti , ale aj cezhraničnej požiadavky pre možnosť prezentovať našu šikovnosť. Prajem Vám, aby ste slobodne realizovali svoje záľuby a v prípade nepredvídaných náhodných udalostí vedeli, že sa môžete oprieť o pomoc pri náhrade škôd na poisťovateľa.

Obsah

1. Miesto poistenia v živote modelára
2. Poisťovateľ
3. Poistná zmluva LERMASu
4. Poistná udalosť a čo ďalej?
5. Budúcnosť

1. Miesto poistenia v živote modelára

Počas života modelára tento prichádza neustále k možnosti vzniku nepredvídaných udalostí, ktoré sa štandardne nevyskytujú. Môžu to byť náhody, omyly , či súhra ďalších okolností. Napríklad v klube pri stavbe modelu vylejem riedidlo a toto sa zapáli , vznikne požiar. Alebo počas súťaže môj neovládaný model dopadne na idúci automobil, vodič sa zľakne a s vozidlom havaruje.

Rôznych poistení býva naozaj veľa, je otázne , či ich modelár potrebuje a v akom rozsahu. Spomeniem napríklad cestovné poistenie, ktoré rieši preplatenie úkonov /napríklad lekárske ošetrovanie, operáciu a pod./ či liekov atd. Otázka je iba, či toto poistenie je uzatvorené „bežné, alebo aj pre organizovanú súťaž. **Odporúčam riadne informovať poisťovateľa o tom, že sa jedná o súťažný šport.**

Dávam do pozornosti skutočnosť , že poistením sú kryté iba tie škody , ktoré vzniknú náhodnou udalosťou! Na tomto mieste chcem naznačiť, že je na zvážení, kedy využijeme možnosť odškodnenia poisťovňou a kedy nie. Poprosím o určitú nadstavbovú spoločnú myšlienku a to v tom, že snahou o vyplatenie škody za 100,00€ môžeme v budúcnosti prísť o náhradu v sume 150.000,00€. Mám na mysli to, aby sme sa nesnažili o zaplatenie všakovakých záležitostí, ktoré je možné „ **vmontovať**„ do nášho poistného krytia. Mnohému sa dá predchádzať, alebo aj vyhnúť. Naznačujem iba to, že ak sa budú čerpať z poistenia poistné plnenia , po určitom ukazovateli môže poisťovateľ zmluvu

v y p o v e d a ť.

2. Poist'ovateľ

Po dlhoročných pracovných i osobných skúsenostiach som navrhol a neskôr aj podporil uzatvorenie poistenia poist'ovateľom **KOOPERATIVA poist'ovňa, a.s. VIG**. Všetky verejné informácie získate tu <http://www.koop.sk/> . Osobne spolupracujem s touto spoločnosťou viac ako 21 rokov. To však neznamená, že nie je možné veci ohľadne poistenia riešiť inak. Často sa stáva, že účastník súťaže poukazuje na to, že má vlastné poistné krytie./individuálne poistenie/. Samozrejme, je to možné, ale dnes na území Slovenska o takomto individuálnom poistení neviem / rok 2022/ - teda zodpovednosť za škody pri modelárskej činnosti /šport/.

3. Poistná zmluva LERMASu

Zmluva je univerzálna, teda okrem dnes poistenej **Zodpovednosti za škody** je možné v budúcnosti dopoistiť nehnuteľný majetok, hnutelné veci klubov a podobne. Z poistenia **Zodpovednosti za škody** majú členovia LERMASu právo, aby za nich poist'ovňa nahradila škody , ktoré vzniknú inému / v našom prípade i škody medzi sebou/ v súvislosti s modelárskou činnosťou na **zdraví alebo usmrtením, poškodením, zničením alebo stratou vecí**, pokiaľ modelár za škodu zodpovedá v dôsledku svojho konania.

Začiatok poistenia: 01.01.2018

Koniec poistenia : do neurčita

Poistná suma : 170.000,00€ , max. v jednom roku za všetky škody 340.000,00€

Spoluúčasť : 50,00€ /teda ak má byť vyplatená škoda napr. 1000,00, poist'ovňa vyplatí 950,00€ . Škody do 50,00€ nebudú hradené!

Sublimity: cudzie veci prevzaté – 10.000,00€

regresy soc. a zdrav. poist'ovní – 10.000,00€

krížová zodpovednosť – 10.000,00€

nadzemné vedenia – 10.000,00€

Otázka - **Kto je poistnou zmluvou krytý / kto je poistený/ ?**

Poistnou zmluvou sú krytí / v rámci zaplateného poistného za LERMAS/ všetci členovia LERMASu, ktorí uhradili členský poplatok v danom roku. Jedná sa o členov modelárskych klubov, individuálnych členov a čestných členov. Ďalej sú poistení aj nečlenovia LERMASu a to členovia organizačných štábov súťaží, ktoré sú organizované / a samozrejme zverejnené v kalendári súťaží LERMASu/ na území SR pod hlavičkou organizátora LERMAS.

Manuál k poistnej ochrane LERMAS o.z.

V duchu obsahu zmluvy je potrebné v prípade nečlenov LERMASU - organizátorov súťaží - poslať do KOOP ich menný zoznam! (maily – macharova@koop.sk a mne do kópie ivko@naex.sk – zoznam musí byť doručený **do 24. hodín pred začiatkom súťaže.**

Pre vysvetlenie: Napríklad u raketových modelárov nemusí byť časomerač člen LERMASu, alebo člen výpočtového strediska, alebo bodovač. Podmienkou je však, aby organizačné štáby boli vytvorené a písomne vydokladované pred začiatkom súťaže. /napríklad propozície súťaže, bulletin/. V prípade poistnej udalosti za toto zodpovedá **organizátor súťaže.**

Postup pri dopoistovaní nových členov LERMASu a odpoistení odišlých

Život v o.z. sa neustále mení, prichádzajú noví členovia, ale samozrejme budú sa líčiť s modelárčinou aj tí, ktorí sa tak rozhodnú. Postup, ako tieto zmeny právne spracovať je tento:

Noví členovia LERMASu

Majte vo vedomí, že sa dá dnes všetko rýchlo zrealizovať. Po riadnom právnom zaevidovaní či už v klube, alebo ústredí LERMASu mi z ústredia LERMASu bude odmailovaná Príloha na zaradenie /je súčasťou tohto manuálu/. Podpisuje ju oprávnený funkcionár, zodpovedajúci za evidovanie členskej základne LERMASu. Mail ivko@naex.sk Zároveň vedúci klubu /alebo ind. člen / LERMASu prevedie na účet LERMASu súčet členského za daný počet nových členov. Oprávnený funkcionár LERMASu z členského prevedie na účet KOOP <http://www.koop.sk/o-nas/cisla-uctov> a to za jedného člena **3,15€**, (2022) výška poistného sa zmení po dosiahnutí stanovených počtov v zmluve – spresním. Variabilný symbol pre odvod je **6596135340** konšt. **3558**, do poznámky uveďte dopoistenie napr. 20 členov LERMASu. Nový člen LERMASu je poistený nasledujúcim dňom po poukázaní poistného na účet poisťovateľa.

Vyradenie členov LERMASu

Po riadnom právnom vyradení z LERMASu mi z ústredia LERMASu bude odmailovaná Príloha na vyradenie /je súčasťou tohto manuálu/. Podpisuje ju oprávnený funkcionár, zodpovedajúci za evidovanie členskej základne LERMASu. Mail: ivko@naex.sk

Možnosť dopoistiť nečlenov LERMASu /iba juniorov/ na súťaže organizované LERMASom na území SR viz. ďalej

Možnosť dopoistiť na požiadanie zahraničného súťažiaceho na súťaže iba FAI – MS, SP, ME-organizované LERMASom na území SR viz. ďalej

Poistená činnosť

Samotnú agendu činnosti LERMASu spresnia iné dokumenty LERMASu. Po riadnom a preukázateľnom zdokladovaní dokumentácie prípadného klubu, či jednotlivca LERMASu /napríklad ročný plán súťaží, alebo ročný plán činnosti klubu, alebo plán individuálnych tréningov a podobne/ po poistnej udalosti je možné hovoriť o tom, že sú poistením kryté:

- **činnosť pri stavbe modelov**

Napríklad práca v oficiálnom mieste leteckomodelárskeho klubu, budova XY Vrútky. Neodporúčam a ani nie sú poistené súkromné priestory v rodinných domoch pri individuálnych členoch. Niečo iné je, keď riadny klub je riadne registrovaný v priestoroch bytového domu zzz, má nájomnú zmluvu a podobne!

- **tréning**

Opäť prvým predpokladom pre odškodnenie /okrem iných/ je, aby bolo všetko riadne schválené a neskôr pri škode vydokladované **vopred**. Napríklad v ročných plánoch činností klubu, a podobne. Uvažujeme aj pri individuálnych členoch o tom istom. Teda je nutné túto agendu **viest!** Nakoľko poistná zmluva má územnú platnosť **svet** / okrem USA a Kanady/ je možné vykonávať tréning aj mimo územia SR (napríklad v rámci súťaží – organizovaný tréning), znovu podotýkam, musí to byť v ročnom pláne. Pripomínam však, že je nutné poznať legislatívu tej – ktorej krajiny. Niekde je zákaz **akejkoľvek činnosti!** Teda v prípadoch škôd tieto nebudú hrazené zo strany poisťovne! Možno pre ozrejmienie toto. Samotná činnosť LERMASu sa riadi okrem pravidiel FAI aj ďalšími **vnútroštátnymi právnymi normami, ale v prípade územia svet ďalšími, často krát nepoznanými právnymi normami.**

Upozorňujem teda, že napríklad ak spôsobíte škodu v štáte x a to tak, že ste „zostrelili,, lietadlo vo výške 200 m a max. výška letu pre modelárov bola 120 m, potom to nie je **náhodná udalosť**, **ale je to s veľkou pravdepodobnosťou niečo iné.** Samozrejme sa môže udiť to, že nastane znenazdajky zmena sily vetra a to už je iné. Snád si rozumieme. V tejto súvislosti ma napadá nedávny prípad, kedy pri súťaži ŠUMiek sa počas súťaže oddelil motor z lietadla a tento poškodil automobil.

- **vykonávanie ukážok, propagačných činností**

Myslel som aj na toto pri jednaní s poisťovateľom. Neodpustím si konštatovanie, aby ste na strane jednej verejne propagovali našu činnosť, no na strane druhej majte na vedomí, že **naše hračky môžu byť aj „zbraňami,,.** Myslím tým samozrejme mierovú činnosť s tým, že bohužiaľ sa v minulosti v oblasti modelárstva stali aj smrteľné úrazy, či poškodenia zdravia. Apelujem teda na Vás, aby ste si riadne „ošetrili,, všetko tak, aby ste sa v prípade nehôd nestali tými,, zlými,,. Mám na mysli rôzne právne normy a to či už rôznych územných celkov, ale aj celoštátnych, alebo nariadenia Leteckého úradu a podobne.

- **organizovanie verejného športového podujatia**

-©-

Máme na mysli LERMASom organizované (alebo spoluorganizované) súťaže na území SR. Osobne som bol aj hlavný usporiadateľ SP, či iných súťaží. Je to veľmi náročné na všetko, čas, financie atd. Okrem odborných pravidiel napríklad FAI je nutné dodržiavať ďalšie normy napríklad Zákon č. 1/2014 Z. z. **Zákon o organizovaní verejných športových podujatí a o zmene a doplnení niektorých zákonov** a podobne. Môže sa stať, že organizátor vyčlení /musí/ pre divákov alebo parkovanie vozidiel na určitom bezpečnom mieste, toto nebude dodržané, potom v prípade uplatnenia si nároku na odškodnenie bude porušiteľov toto takmer bezpredmetné.

Postup pri doložení na súťaž na území SR, ktorej je organizátor LERMAS

Ako som už spomenul, na základe záujmu **môžeme doložiť do našej zmluvičky za 10,80€ /za jednu súťaž/** na území SR kategóriu iba **junior** /charakteristika v duchu pravidiel, teda vek max. 18 rokov v roku konania súťaže/. V snahe, aby sa mohli zúčastňovať našich súťaží aj nečlenovia LERMASu – **juniori** - /pri dodržaní všetkých pravidiel/ môžu si teda ošetriť náhradu škody, ak niečo vyparatia.

Zároveň pri organizovaní LERMASom vrcholových súťaží na Slovensku / tu pozor, ktoré sú to, viz. Pravidlá FAI/ je organizátor **p o v i n n ý** **na požiadanie** zabezpečiť poistenie **zahraničného** účastníka súťaže v takej kvalite, ako majú domáci súťažiaci.

Odporúčam toto zverejniť v obsahu bulletinu súťaže. Poplatok za poistné /10,80€ na súťaž/ včleniť do celkových nákladov s vyznačením **p o i s t n e zodpovednosti za škody** (je nutné to takto napísať, aby záujemcovia nemali domnienky, že sa napríklad jedná o cestovné poistenie, alebo nebodaj pzp). Samozrejme opäť je tu podmienka zaslania a prihlásenia sa – **tak, aby organizátor stihol zaplatiť poistné a odoslať zoznam poistených**. Kategórie junior, či senior / zahraniční/ platia dtto poistné. (10,80€ za súťaž).

Zahraniční súťažiaci musia požiadavku na poistenie vyznačiť v prihláške a to tak, aby mohol organizátor stihnúť odoslanie **a/ zoznamu do poisťovne** a za **b/ úhradu poistného** na účet poisťovne. Oboje, teda zoznam i peniaze musia byť preukázateľne odoslané do **24. hodín pred začiatkom** súťaže./pozor, na oficiálny začiatok súťaže/

Zoznam /je prílohou tohto manuálu/ musí byť odmailovaný do **KOOP** macharova@koop.sk v prípade neprítomnosti /príde vždy návratka/ matisova@koop.sk . Súčasne dajte do kópie aj mňa teda ivko@naex.sk

Poistné, čísla účtov sú tu <http://www.koop.sk/o-nas/cisla-uctov>

Variabilný symbol je 6596135340, konštantný 3558

-©-

Výška poistného na *osobu a súťaž* /nie deň/ je **10,80€**. Čiže súťažiaci zaplatí či už za 3 dni alebo len jeden deň vždy 10,80€!

V prípade záujmu dopoistenia na prezentácii súťaže, ak sa už nestihnú časové lehoty /**24 hodín vopred**/ **nebudú záujemcovia poistnou zmluvou krytí!**

Ešte raz pripomínam, že ak sa cudzí štátny príslušník stane členom organizačného štábu súťaže na Slovensku (napríklad člen jury, bezpečnostný komisár a podobne) musí organizátor súťaže zaslať do poisťovne zoznam – viz. vyše).

4. Poistná udalosť a čo ďalej?

Poistnou udalosťou, teda vlastne to, o čom sa tu bavíme a zaplatenie novej náhrady škody je podmienkou pre vyplatenie poistného plnenia. Jednoducho povedané, **musia byť naplnené** všetky podmienky. Nie vždy totižto je „vinník“, ten, ktorý spôsobil škodu, alebo môže byť vinníkov viac a podobne. Pri skúmaní, či to škoda je, kto je vinník a mieru odškodnenia skúma aj samotná poisťovňa (okrem napríklad polície). Tu zohráva /poisťovňa/ pre poisteného aj orgán, ktorý v prípade súdneho sporu / vo vlastnom záujme/ bude vedľajší účastník sporu v prospech poisteného.

Možný vzor pre poistnú udalosť :

V minulosti sa stalo, že štartér na súťaži miesto odpálenie jedného raketového modelu zo štartovacej rampy omylom stlačil iné tlačidlo a odpálil všetky modely na všetkých rampách. Našťastie neplánovaný štart modelov nikoho nezranil, ani nespôsobil žiadnu škodu.

Alebo , zlyhalo brzdiace zariadenie modelu rakety a po voľnom páde nebrzdený model dopadol na strechu stanu, túto poškodil, následne model dopadol medzi sediacich súťažiacich pri stole, ktorý prerazil a vytvoril otvor v stole o priemere 3cm s hrúbkou 2,5 cm.

Alebo , počas súťažného letu rádiom ovládaného modelu došlo k technickej havárii , model sa stal neovládateľný a v neriadenom lete model dopadol na diváka, ktorý bol v určenom sektore a poškodil ho na zdraví a majetku. Možných škôd je veľmi veľa.

Čo robiť, ak vznikne udalosť, ktorá môže byť škodou?

V prvom rade je potrebné pochopiť, že v prípadoch poškodení modelov medzi súťažiacimi môže nastať aj pri samotnej súťaži. Napríklad sa zrazia modely vo vzduchu. **Stalo sa aj v LERMASe . Dávam do pozornosti však skutočnosť, že napríklad „zrazenie, dvoch súťažných modelov počas samotnej súťaže nie je poistnou udalosťou!** Alebo súťažiaci nechtiac stúpi na ležiaci model iného. Športový život aj toto prináša a takmer nikdy sa nestalo, že by niekto vyžadoval náhradu škody. Niečo iné je však, ak sa z letiaceho modelu oddelí motor a tento poškodí iného súťažiaceho tak, že bude mať trvalé následky na jedno oko.

Zásady v prípade novej škody:/tu odporúčam vždy považovať daný stav za škodu/

Manuál k poistnej ochrane LERMAS o.z.

- Zadokumentovať stav udalosti. Teda zabezpečiť fotografie, písomnosti, policajné správy, dokumentáciu súťaže, lekárske správy, výpovede a podobne.
- Bezprostredne hlásiť poisťovateľovi vznik škody / teda ,ak ste v Japonsku a vrátite sa o 5 dní - tak potom, lepšie je však, ak sa dá cez niekoho doma nahlásiť škodu alebo cez internet ešte priamo z miesta škody. Je to z dôvodu splnenia podmienok poisťovne – ak sa samozrejme dá - zadovážiť požadované podklady na likvidáciu. Tým nedávam návod, aby ste zmeškali plánovaný odlet do vlasti a podobne!
- Hlásenie škody – cez web tu <https://webcalc.koop.sk/koop/hlasenia#relation> (zodpovednosť)
- alebo - telefonicky – SR 0850111577, zahraničie +421263532236
- alebo - na pracoviskách KOOP po celom Slovensku

*Odporúčam, aby ste v prípade možnej škody kontaktovali aj mňa 0905486929 a všetku dokumentáciu k škode / kópiu / posielajte aj mne na mail ivko@naex.sk
Taktiež odporúčam, aby ste ma informovali o všetkých skutočnostiach počas likvidácie.*

Záver

Vážení členovia LERMASu, rád a bez nároku na odmenu Vám vždy poradím, či pomôžem, vyriešiť problémy týkajúce sa našej poistnej zmluvy.

Ivan Čaniga

ivko@naex.sk

0905486929